

Att göra en skolreseplan – handledning för kommuner

Innehåll

Inledning.....	3
Förberedelser	4
Val av skola	4
Organisation och ansvarsfördelning.....	4
Dialog och förankring	4
Beskrivning av skolan	4
Kunskapsinsamling och inventering	5
Inventering av skolans trafikmiljö och skolvägar	5
Resvaneundersökningar	5
Målformulering.....	6
Åtgärder och konsekvenser	6
Utvärdering och uppföljning	7

Inledning

Att ta fram en skolreseplan innebär att ta ett samlat grepp kring hur elever, föräldrar och skolpersonal reser till och från skolan i syfte att öka andelen hållbara resor. Arbetet innehåller kartläggning av resvanor och fysiska förutsättningar, analys samt framtagning av mål och åtgärder som kan förbättra trafiksäkerhet, rörelsefrihet, hälsa och miljö.

Förberedelser

Val av skola

Välj en skola där det finns en trafiksituation som har potential att förbättras och där det finns en vilja att genomföra åtgärder. Se till att engagera rektor i arbetet.

Organisation och ansvarsfördelning

Beskriv vem som är ansvarig för framtagandet av planen och vilka som ingår i arbetsgruppen. Funktioner som kan vara värdefulla att ha med i arbetsgruppen är kommunikatör, skolskjutssamordnare, trafikingenjör, ansvarig på förvaltning för skola eller motsvarande, folkhälsosamordnare, ansvarig på lokal- eller fastighetsförvaltning. Fundera över hur ofta arbetsgruppen behöver träffas. Planera och lägg upp en tidplan för arbetet. Sträva efter att minimera administrationen för skolan.

Dialog och förankring

Identifiera vem som ska skriva under skolreseplanen för skolan och för sektor samhällsbyggnad/tekniska förvaltningen, när skolreseplanen är klar. Fundera över på vilket sätt arbetet behöver förankras med ledningen (rektor, nämnder, förvaltningschefer). Identifiera de intressenter som behöver involveras i syfte att ta fram skolreseplanen. Använd gärna befintliga grupperingar eller forum (föräldraråd/brukarråd, elevråd, lärargrupper) och befintliga kanaler (e-post adresser, intranät, nyhetsbrev). Be att få informera vid föräldramöten (redan inplanerade).

Beskrivning av skolan

Börja med att samla in kartor och statistik.

- Ta fram karta och foton över skolan och närområdet
- Sammanställ synpunkter som har kommit in kring trafiksäkerheten.
- Sammanställ statistik över trafikmängder och hastighetsmätningar som eventuellt finns tillgängligt hos gatu-/trafikkontoret/tekniska förvaltningen eller motsvarande

Ta fram grundläggande information om skolan (antal elever mm) och fyll i skolreseplanen

Inventering och nulägesbeskrivning

Inventering av skolans trafikmiljö och skolvägar

Samla in material om hur trafikmiljön kring skolan och skolvägarna till skolan ser ut idag och var det finns otrygga punkter.

Tips:

- Boka in en träff med skolans brukarråd/föräldraråd, utvald personal och rektor för diskussion om nuläget på skolan. Be dem fylla i skolvägen på en karta samt registrera dåliga och bra punkter
- Genomför en trygghetsvandring eller gå-tur
- Be elever rita in deras skolväg. Använd ritmaterial, digitala webverktyg eller olika kreativa övningar – exempelvis bygg modeller av närmiljön

Resvaneundersökningar

Genomför resvaneundersökning bland elever, föräldrar och skolpersonal för att få en bild av hur målgrupperna elever, föräldrar och skolpersonal reser idag och skulle vilja resa till och från skolan.

Tips:

- Be lärare göra en enkel handuppräknning
- Skicka ut webenkät till föräldrar och skolpersonal
- Fråga vilket som är det bästa/roligaste sättet att ta sig till skolan – bra underlag för föräldrakommunikation. Varför skjutsas barnen?

Analys

Detta steg baseras på det förra. Försök att värdera resultaten från inventeringen och nulägesbeskrivningen. Till exempel; är skjutsningsgraden att beakta som låg, medel eller hög? Är det någon skillnad i hur många som skjutsas till respektive från skolan och vad kan det i så fall bero på? Vilka problem ser ni kring skolan för att få till en minskad skjutsning? Finns det förutsättningar för ändrade resbeteenden med mera?

Målformulering

Ta fram mål för skolreseplanen utifrån den problembild som finns. Konkretisera målen och ange hur de ska följas upp och när.

Tips:

Boka in ett nytt möte med skolans brukarråd/föräldraråd, utvald personal och rektor för diskussion om nuläget på skolan för att gå igenom insamlat kunskapsunderlag och ha en diskussion om huruvida problembilden stämmer, vad vi tillsammans vill att skolreseplanen bör fokusera på, målen för planen och hur målen kan konkretiseras och följas upp

Åtgärder och konsekvenser

Samla in åtgärdsförslag genom att bjuda in till ett möte eller genom att besöka olika grupperingars inbokade möten. Identifiera vilka förslag på fysiska åtgärder och beteendepåverkande åtgärder som är möjliga att genomföra och vid vilken tidpunkt, vad de kostar och vem som ansvarar för att genomföra dem. Identifiera, i den mån det är möjligt, vad åtgärderna får för konsekvenser. Exempelvis ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för framkomlighet, trafiksäkerhet etc. Ta gärna hjälp av andra kommuner som har genomfört skolreseplaner för idéer och tips.

Tips:

Exempel på möjliga åtgärder:

- Gör utskick till föräldrar till nya elever vid terminsstart
- Etablera nätverk med skolpersonal som regelbundet får information om trafiksäkerhet och hållbart resande
- Dela ut infopaketer med fokus på trafiksäkerhet, exempelvis reflexer, reflexvästar, cykelhjälm vid höstterminens start till F1orna
- Delta i På egna ben (åk 4-6)
- Genomför cykeldag/vecka med aktiviteter, exempelvis cykelservice
- Etablera vandrande skolbuss bland föräldrar

- Trafiksäkerhetsåtgärder, sikt, målning, skyltning, avlämningsplats, farthinder, avsmalning
- Hastighetsmätningar
- Introducera cykelutmaningen till skolpersonal
- Bilfri vecka på våren följt av en mätning av skjutsningen efter några veckor

Uppföljning och utvärdering

Identifiera hur åtgärderna ska följas upp, vem som ska genomföra uppföljningen samt hur återkoppling kring genomförda åtgärder sker till målgrupperna elever, skolpersonal och föräldrar. Ett användbart verktyg för att följa upp beteendepåverkande åtgärder är MaxSumo.

Tips:

Illustrera genomförda åtgärder på en karta och kommunicera med föräldrar, elever och skolpersonal.

